

הדו"ח הדיפלומטי

סקירה חודשית על מדיניות-החוץ האזורית של ישראל
עורך: ד"ר רועי קיבריק*

גיליון מס' 94, פברואר 2025

הדו"ח הדיפלומטי סוקר את התפתחויות החודש החולף במדיניות-החוץ של ישראל, בדגש על יחסי ישראל והפלסטינים, יחסי ישראל עם האזורים סביב לה (המזרח התיכון, אירופה ואגן הים התיכון), ותפקוד מערך החוץ.

בחודש זה מומשו שלבים נוספים בעסקת החטופים - עופר קלדרון, ירדן ביבס, קית' סיגל, אוהד בן עמי, אלי שרעבי, אור לוי, סשה טרופנוב, שגיא דקל-חן, יאיר הורן, הישאם א-סייד, אברה מגיסטו, עומר ונקרט, עומר שם-טוב, אליה כהן וטל שהם חזרו מעזה בחיים. עודד ליפשיץ ז"ל, שירי אריאל וכפיר ביבס ז"ל, איציק אלגרט ז"ל, אוהד יהלומי ז"ל, צחי עידן ז"ל ושלמה מנצור ז"ל הובאו לקבורה בישראל.

א. ישראל והפלסטינים

בישראל מאמצים את תכנית טראמפ לעזה, באזור ובעולם שוללים על הסף - נשיא ארה"ב טראמפ ניצל את פגישתו עם נתניהו בווישינגטון [להציג](#) יוזמה חדשה לפתרון בעזה, הכוללת טרנספר של כלל האוכלוסייה והחלת שלטון אמריקאי שישקם את הרצועה עם תום הלחימה. [נתניהו ושרים בממשלתו](#) הביעו תמיכה בתוכנית, [ובירכו](#) על העובדה כי אינה כוללת את הרשות הפלסטינית, בעוד מדינות רבות בעולם [גיננו](#) את היוזמה, ביניהן כלל מדינות המזרח התיכון, מדינות [אירופה](#), [קנדה](#), [סין](#) ו**ארגונים בינלאומיים**. טראמפ [הודיע](#) כי יבקר בהמשך בישראל ובעזה. יו"ר האופוזיציה לפיד הציג תכנית משלו ליום שאחרי המלחמה בעזה [המעבירה](#) את האחריות על הרצועה למצרים. מצרים [הביעה התנגדות](#) גם לתכנית זו. מדינות ערב [קבעו](#) להיפגש על מנת להכין תוכנית חלופית לתוכנית של טראמפ.

ישראל מנסה להאריך את שלב א' ולהמנע מיישום שלב ב' בעסקת החטופים - במהלך החודש נמשך יישום שחרור החטופים בהתאם לשלב א' של העסקה. שני הצדדים הפרו את המחויבויות שלהן, כאשר חמאס [החזיר](#) גופה אחרת במקומה של שירי ביבס, וישראל [נמנעה](#) מהתחלת הדיון על שלב ב', [מנעה](#) כניסה של סיוע הומניטרי כפי שהתחייבה, ושלחה משלחת עם מנדט מצומצם להמשך השיחות. כמו כן, ישראל [דחתה](#) שחרור של אסירים נוכח טקסי השחרור של החמאס. חמאס [טען](#) כי דבריו של שר הביטחון כ"ץ בדבר הישארות בציר פילדלפי הן הפרה נוספת של ההסכם. נתניהו [הדיח](#) את ראשי המוסד והשב"כ מניהול המגעים לעסקה ומינה את השר לעניינים אסטרטגיים דרמר שיעמוד בראש הצוות. משלחת ישראלית יצאה [לדוחה](#) ואחר כך [לקהיר](#) על מנת לנסות ולהאריך את המשך שלב א'. החטופים ששבו ומשפחותיהם [המשיכו](#) לפעול בעולם למימוש עסקה מלאה והשבת כלל החטופים.

סיוע הומניטרי לעזה תחת תנאי הסכם החטופים - בהתאם להסכמות בעסקת החטופים מעבר [רפיח](#) נפתח עבור פצועים פלסטינים, בשיתוף כוחות מטעם הרשות הפלסטינית וליווי של כוח אירופי (EUBAM). משרד החוץ הקטרי [עדכן](#) כי המדינה משיקה גשר סיוע אווירי לעזה באמצעות ירדן. קטר [הודיעה](#) כי תכניס בסך הכל 30 מיליון ליטרים של דלק

* ד"ר רועי קיבריק הוא מנהל המחקרים של מכון מיתוים. ניתן ליצור עמו קשר ב: rkibrik@mitvim.org.il ולעקוב אחריו בטוויטר: [@SergioKkibrik](https://twitter.com/SergioKkibrik)
את הדו"ח ערכה עמו **לוטם בוגנים**. הדו"ח הדיפלומטי נשען על פרסומים ומקורות גלויים, ואין באפשרותנו לבדוק באופן מלא את נכונותו של כל דיווח על פרטיו השונים. כמו כן, יש לזכור כי רבים מההערכים והאירועים ממשכים להתפתח, והבנה מלאה של משמעותם דורשת פרספקטיבה רחבה יותר מאשר דו"ח חודשי. הדו"ח מתפרסם במסגרת פרויקט בשיתוף קרן פרידריך אברט.

לעזה למען בתי החולים ומרכזי העקורים. האו"ם, האיחוד האירופי והבנק העולמי [פרסמו](#) דו"ח לניתוח נזקי המלחמה בעזה והציגו את העלויות הגבוהות לשיקום הרצועה.

- **ישראל וארה"ב מחלישות את הרשות הפלסטינית** - ממשל טראמפ [הקפיא](#) את המימון למנגנוני הביטחון של הרשות הפלסטינית. שר הביטחון כ"ץ [אמר](#) כי צה"ל יישאר במחנות הפליטים בצפון הגדה ולא יאפשר לתושבים לשוב לבתיהם. בית המשפט המחוזי בירושלים נענה לתביעת משפחות נרצחי טבח הנובה ו**הוציא** צו עיקול זמני בסך 2.8 מיליארד ש"ח נגד הרשות הפלסטינית. הרשות הפלסטינית [גינתה](#) את המבצע הביטחוני שצה"ל ביצע בשטחי הגדה, וטענה שתכליתו היא ביצוע טיהור אתני. אבו מאזן [הודיע](#) כי יפסיק את מנגנון תשלומי הקצבאות למשפחות של מחבלים שיוכלו בהתאם לדרישות של וושינגטון וישראל.
- **ישראל מספחת את הגדה המערבית בבנייה, חקיקה ואלימות** - הממשלה [קידמה](#) 5251 יחידות דיור חדשות בשטחי הגדה המערבית, [ערכה](#) מכרז עבור 1000 יחידות דיור לשכונה חדשה בהתנחלות אפרת [והקצתה](#) 16,121 דונם של אדמות ציבוריות [לטובת](#) מרעה של חוות מתנחלים בגדה המערבית. צה"ל [המשיך](#) בהריסת בתים פלסטינים במסאפר יטא, ואלימות המתנחלים כלפי [פלסטינים נמשכה במספר מוקדים](#) בגדה. הממשלה [אשרה](#) הצעת חוק לשינוי המינוח "הגדה המערבית" ל"יהודה ושומרון". ועדת החוץ והביטחון [קיימה](#) דיון ראשון בהצעות החוק שיאפשרו לכל אזרח לרכוש ולהחזיק זכויות במקרקעין בגדה המערבית. טראמפ [נמנע](#) מהצגת עמדת ממשלו לגבי סיפוח הגדה המערבית ואמר כי יתייחס לכך במהלך חודש מרץ.
- **מאבק על ירושלים** - שר החוץ סער [הודה](#) לשר החוץ של פיג'י ראבוקה על החלטת ממשלת פיג'י לפתוח שגרירות בירושלים. נציגים דיפלומטים רבים [הגיעו](#) לבית המשפט לתמוך בבעלי חנות ספרים בירושלים שנעצרו [בטענה](#) של הפרעה לסדר הציבורי והסתה.
- **מאבק במוסדות הבינלאומיים** - ישראל [פרשה](#) ממועצת זכויות האדם של האו"ם. אונר"א [המשיכה](#) לפעול במזרח ירושלים למרות החקיקה להפסקת פעילותה. נציב אונר"א פיליפ לזריני [אמר](#) כי אונר"א תקרוס נוכח הפסקת המימון והחוק הישראלי, או שתסיים את פעולתה בהדרגה ותעביר את המושכות למוסדות פלסטיניים. אבו מאזן [קרא](#) לכנס ישיבה במועצת הביטחון של האו"ם שתדון בהרס של שכונות בג'נין ובטול-כרם על ידי ישראל.
- **ישראל מתמודדת עם צווי מעצר כלפי מנהיגיה וחייליה** - קרן הינד רג'אב [הגישה](#) תלונה לבית הדין הפלילי הבינלאומי בהאג נגד שר החוץ סער לקראת נסיעתו לבריסל. קריאות להוצאת צווי מעצר [הביאו](#) לחילוצם של שני חיילי צה"ל מאמסטרדם. שווייץ [פתחה](#) בחקירה פלילית נגד חייל צה"ל ששווה במדינה.

ב. ישראל והאזורים סביב לה

המזרח התיכון

- **מאמץ לשמור על יישום הסכם ההסדרה בלבנון** - ארה"ב [הודיעה](#) כי היא מתחייבת לנסיגה של ישראל ב-18 בפברואר. ישראל [ביקשה](#) לעכב את נסיגתה עד סוף החודש, ולבנון [דחתה](#) זאת. ישראל [המשיכה לתקוף](#) פעילי חזבאללה ומצבורי נשק, [נשארה](#) בחמישה מוצבים בשטח לבנון והודיעה כי תעשה זאת ללא הגבלת זמן. סגניתו של שליח טראמפ למזרח התיכון אורטגוס [ביקרה](#) במוצב צה"ל בלבנון כדי להבטיח את המשך תיאום הפסקת האש. ראש הממשלה הלבנוני החדש סלאם [אמר](#) כי ממשלתו תקדם מאמצים דיפלומטיים להסיג את ישראל לגבולות הבינלאומיים של 1949. בעיתונות הלבנונית [דווח](#) על מגעים לביצוע עסקה בה תשוחרר החוקרת הישראלית צורקוב המוחזקת בעיראק בתמורה לאסירים מהחזבאללה.
- **ישראל פועלת צבאית בסוריה ורואה איום במשטר החדש** - צה"ל [המשיך](#) לתקוף ברחבי סוריה כולל באזור דמשק, [הבהיר](#) כי הוא ערוך לשהייה ארוכה במדינה והקים 9 מוצבים בשטחה. נתניהו [אמר](#) כי ישראל לא תאפשר למשטר החדש

בסוריה להיכנס לשטח מדרום לדמשק. שר החוץ סער [אמר](#) בכנס שרי החוץ של האיחוד האירופי כי הממשלה החדשה בסוריה היא קבוצת טרור אסלאמי ג'האדיסטי שתפסה את דמשק בכוח. ועידת הדיאלוג הלאומי בסוריה [גינתה](#) את הפלישה הישראלית בשטחה המהווה הפרה של ריבונותה, דרשה נסיגה מיידית וקראה לקהילה הבינלאומית לעצור את התוקפנות של ישראל. נשיא סוריה א-שרע [הביע](#) התנגדותו לתכנית טראמפ לעזה.

• **מתיחות גואה ביחסים עם מצרים - גורם מצרי טען** כי הבסיס לשיח על מלחמה קרבה בין ישראל למצרים ריק מתוכן וכי השתיים דבקו בשלום ביניהן על אף המחלוקות בשל המלחמה. נשיא הקונגרס היהודי העולמי לאודר [הגיע](#) לקהיר לפייס את א-סיסי לאחר ששגריר ישראל בארה"ב לייטר האשים את מצרים בהפרת הסכם השלום. נוכח פרסומים בתקשורת הישראלית [הבהירה](#) מערכת הבטחון כי אין שינוי בפריסת הכוחות של צבא מצרים. משלחת ישראלית [דנה](#) בקהיר על הפרות הסדר בגבול עם מצרים. בכירים מצריים [הזהירו](#) את המשלחת כי כל הפרה של הסכם קמפ דייוויד תיענה בהפרה מקבילה. בצה"ל [בחנו](#) אם גורמים בעלי אינטרס פוליטי ניסו לחבל ביחסים עם מצרים ופרסמו סרטונים מזויפים. מצרים [דחתה](#) את תכניתו של טראמפ והתנגדה לרעיון הטרנספר, ו**סירבה** לקלוט 20 אסירים ביטחוניים ששוחררו בעסקה הנוכחית.

• **ירדן מתנגדת לתכנית טראמפ ומחפשת שיתופי פעולה - מלך ירדן עבדאללה II** עם טראמפ במצב ההומניטרי הקשה בעזה ובנכונותו לשתף פעולה עם ישראל וארה"ב, [והדגיש](#) כי ירדן מתנגדת לעקירת פלסטינים בעזה ובגדה המערבית. הפגנות ענק [התקיימו](#) בעמאן ובערים נוספות במחאה נגד תוכנית טראמפ לטרנספר בעזה. משרד החוץ [גינה](#) את הנחת דגל ישראל למרמס בכניסה ללשכת עורכי הדין בירדן.

• **ערב הסעודית נאמנה לעמדתה שלא תהיה נורמליזציה ללא מדינה פלסטינית - גורם בבית המלוכה הסעודי הכריז** כי לא ינרמלו את היחסים ללא נכונות של ישראל להתקדם לפתרון שתי המדינות. עמדה זו [באה](#) לידי ביטוי נרחב בתקשורת הסעודית, וכן [בדבריו](#) של שגריר המדינה בבריטניה. הנסיך פייסל [קרא](#) לטראמפ להכיר במדינה פלסטינית. נתניהו [טען](#) במסיבת עיתונאים בבית הלבן כי שלום בין ישראל לערב הסעודית יקרה בסופו של דבר. בערב הסעודית, כמו גם [במצרים](#) ובאיחוד האמירויות, [תקפו](#) את [התבטאותו](#) של נתניהו לתקשורת בישראל כי ניתן להקים מדינה פלסטינית בערב הסעודית. יורש העצר הסעודי בן סלמאן [כינס](#) פסגה בריאד בהשתתפות מדינות המפרץ, מצרים וירדן כדי לדון בפסגת החירום של הליגה הערבית שמצרים תארח במרץ.

• **קטר ממשיכה במאמצי התיווך, על רקע דיווחים לקשר בינה לבין לשכת נתניהו - קטר המשיכה** במאמצי התיווך בין ישראל וחמאס. בקטר [ביקרו](#) את הצהרות נתניהו על טרנספר לפלסטינים, ואת ההימנעות הישראלית להתחיל את המשא ומתן על שלב ב' כפי שהתחייבה בהסכם. השב"כ [החל](#) בחקירת קשרים בין לשכת נתניהו לקטר [וטען](#) כי הכספים הקטרים שהועברו לחמאס סייעו להתעצמותו של הארגון. קטר גינתה את החקירה.

• **מרוקו שוב מתווכת - מרוקו תיווכה** בין ישראל לרשות הפלסטינית וסייעה בשחרור הכספים הפלסטינים שהוקפאו על ידי ממשלת ישראל. שרת התחבורה רגב [ביקרה](#) במרוקו [והשתתפה](#) בכנס תחבורה, וזאת על אף [פנייה](#) לבית המשפט למנוע ממנה להשתתף. מרוקו [יתרה](#) על רכישת כלי נשק מצרפת לטובת עסקה עם חברת אלביט הישראלית.

• **איחוד האמירויות רוצה לראות פתרון מדיני - יועץ לנשיא איחוד האמירויות ציין** כי התכנית לבניה מחדש של עזה לא תתבצע ללא נתיב ברור לפתרון שתי המדינות. איל הון אמירויות אל-חבתור [תקף](#) את נתניהו וממשלתו על המדיניות אותה הם מובילים בעזה. [דווח](#) כי הסחר הישראלי-אמירתי המשיך להתרחב גם ב-2024. משטרת ישראל [רכשה](#) לא מכרז ספינות משוריינות במיליוני שקלים מחברה בדובאי..

אירופה

• **האיחוד האירופי מבקר את מדיניות ישראל ופועל למעורבות גדולה יותר - ישראל והאיחוד האירופי קיימו** בבריסל מפגש אסוציאציה בדרג השרים. האיחוד [ביקר](#) את התנהלותה של ישראל בשל החשש מהפרת המשפט הבינלאומי וההומניטרי, אך הביע נכונות לשיתוף פעולה מעמיק יותר בנושאי אנרגיה, סייבר ועוד. הנציגה העליונה למדיניות החוץ

קאלאס צפויה לבקר בישראל בחודש הבא. האיחוד האירופי [דחה](#) את תכנית טראמפ לעזה, וחזר על מחויבותו לפתרון שתי המדינות. משלחת של חברי ועדת הביטחון וההגנה [ביקרה](#) בישראל ובגדה המערבית להעריך את עבודתן של המשימות האזרחיות של האיחוד האירופי. שר הפנים ארבל [מנע](#) כניסתן של חברות פרלמנט אירופי למדינה בטענה כי הן פועלת לקידום חרמות נגד ישראל.

- גרמניה, בריטניה וצרפת נאמנות לדין הבינלאומי, לפתרון שתי המדינות ולחטופים - [בריטניה](#), [גרמניה](#) וצרפת הביעו התנגדות לתכנית טראמפ ומחויבותן לדין הבינלאומי, הדגישו כי כל פתרון [מחייב](#) את מעורבות הפלסטינים בקביעת עתידם, וקראו להמשך שחרור החטופים. ממשלת גרמניה [אישרה](#) תוכנית לשליחת שני כוחות שיטור לגדה המערבית ולעזה, ובהם כוח שיטור שתפקידו יהיה לסייע בהפעלת מעבר רפח.

- ישראל מחזקת קשריה עם הימין הקיצוני באירופה - גוש הפטריוטים שמוביל את הימין באירופה [הודיע](#) על צירוף מפלגת הליכוד כחברה משקיפה בפרלמנט האירופי. שר החוץ סער [הורה](#) למשרד החוץ לפתוח במגעים עם מפלגות הימין הקיצוני בצרפת, ספרד ושבדיה שעד כה הוחרמו על ידי ישראל באופן רשמי. נתניהו [נפגש](#) עם שר החוץ של צ'כיה והודה לו על תמיכתה בישראל לאורך כל המלחמה. שר החוץ סער [חנך](#) את שגרירות ישראל במולדובה שנפתחה לראשונה במדינה.

אגן הים התיכון

- המשבר עם תורכיה מעמיק - ארדואן [דחה](#) על הסף את תכנית טראמפ, ותקף את ישראל על ההפרות בהסכם הפסקת האש. שר החוץ התורכי פידאן [קרא](#) להפסקת אש קבועה בעזה.

- התפתחויות בשדות הגז בים התיכון - ממשלת קפריסין [הודיעה](#) על אישור תכנית הפיתוח והייצור של מאגר הגז הטבעי "אפרודיטה", המשותף לשדה הגז הישראלי ישי. חברת הנפט הלאומית של אזרבייג'ן [רכשה](#) 10 אחוזים ממניות מאגר תמר.

ג. מערך החוץ הישראלי

- ארה"ב עומדת לצד ישראל, ישראל מיישרת קו עם דרישות הממשל - ראש ממשלת ישראל נתניהו [ערב](#) ביקור בווינגטון ונפגש עם הנשיא טראמפ, סגנו ואנס, היועץ לביטחון לאומי וולץ ובכירים נוספים. מזכיר המדינה האמריקאי רוביו [ביקר](#) בישראל לשם קידום עסקת השבויים ונפגש עם נתניהו, הנשיא הרצוג ושר החוץ סער. סקר חדש בארה"ב [הציג](#) כי תמיכת הציבור האמריקני בישראל צנחה לשפל של 54 אחוזים. ממשל טראמפ [קידם](#) עסקת נשק חדשה עם ישראל בשווי מיליארד דולר. וולץ אמר כי ארה"ב לא [תגביל](#) עוד העברת נשק לישראל. ישראל [הצביעה](#) לראשונה בעצרת הכללית של האו"ם יחד עם עמדת ארה"ב נגד הצעת החלטה המביעה תמיכה באוקראינה ובשלמותה הטריטוריאלית ומגנה את רוסיה. משלחת דו-מפלגתית של סנאטורים אמריקנים [הגיעה](#) לישראל ונפגשה עם הרצוג, נתניהו ושר הביטחון כ"ץ. הרמטכ"ל הלוי [ערב](#) ביקור עבודה בארה"ב. השר לעניינים אסטרטגיים דרמר [נפגש](#) בארה"ב עם שליחו של טראמפ למזרח התיכון וויטקוף במסגרת המגעים להמשך עסקת החטופים.

- מאבק באנטישמיות - שר הבריאות בוסו [שיבח](#) את אוסטרליה על הטיפול באנשי צוות רפואי שהביעו עמדות אנטישמיות כלפי מטופלים ישראלים. בלחץ שגריר ישראל בגרמניה פרושאור וראש עיריית ברלין ואגנר [בוטלה](#) הרצאה מתוכננת המשפטנית אלבנזה אשר חיברה דו"חות על זכויות האדם בשטחים והואשמה באנטישמיות.

- סייבר ויחסי חוץ - חברת הסייבר הישראלית פאראגון [ניתקה יחסייה](#) עם איטליה בעקבות חשיפה כי השתמשה בה לטובת ריגול אחר עיתונאי. חברת סלברייט הישראלית [ניתקה](#) את סרביה מגישה למערכותיה לאחר שנחשף כי השתמשה בטכנולוגיה שלה לריגול אחר עיתונאים ופעילים חברתיים. מארגני פרס גילר הקנדי לספרות [הודיעו](#) כי יוותרו על תמיכת בנק סקוטיה נוכח השקעותיו בחברת אלביט הישראלית.